

предодобни Јустин Нови Белијски
из СТРАШНИ СУД НАД БОГОМ (беседа на Велики Петак)

Људи не знају Христа, зато га гоне; не знају колика је то љубав, колика смиреност, колика кроткост када Бог допушта да Му људи суде, да Га људи пљују, да Га људи бију, и - убију.

Страшан је удес Христов и данас на земљи, браћо. Сваки мој грех је – Велики петак за њега. Четири моја греха, и већ сам распео Господа Исуса. Сваки твој

гање Христу страшније је од јеврејског. Јевреји су могли мање веровати у Христа, јер није био вакрсао. А ми - којима Христос већ двадесет векова сило сведочи да је вакрсао, ми - исмевамо Христа вакрслог, пљујемо Христа вакрслог, распињемо поново Христа, и то Христа вакрслог! - Зар не распиње вакрслог Господа Христа свештеник који животом својим одбија од Христа

Аскеза је "умртвљење смрти" у нама, да би се ослободила природа од њенога ропства, како каже свети Максим Исповедник. Јер постоје две смрти: прва је последица греха, и то је смрт човекове природе; друга је смрт кроз уподобљавање Христу, која значи смрт греха и смрт смрти. Али као што смрт човекове природе, као распадање проузроковано грехом, не долази само у последњем тренутку, него највише као црв дуго времена, тако и смрт смрти, или греха, није нешто тренутно, но нешто што треба да се припрема много времена подвигом самоумртвљавања. Аскеза је, dakле, постепено избављавање отрова, који води природу распадању, кварењу и труљењу. Другим речима, то је лек од смртне болести и јачање човекове природе. Аскеза је животворно умртвљивање, како је назива свети Симеон Нови Богослов. Она је постепено умртвљење греха и свих склоности ка њему.

По светим Оцима, слабост природе се огледа у недостатку одлучности или у њеној колебљивости, а та колебљивост је очигледна, јер се човек лако поводи за заводљивим и тоне у бол.

проф. Димитрије Станиолје

грех, брате, већа је мука за Њега, него за тебе и мене. Чинећи греше, ти Га распињеш. Свака нечиста мисао, свако похотљиво осећање риче и урла: Распни Га, Распни! Није ли сав живот наш на земљи - незалазни Велики петак за Господа Христа? Сваки грех мој клинац је који забијам у руке Господа кротког; свака страст моја - трн је; све страсти моје - трнов су венац који ја на Главу Христу мећем. - Наше ру-

паству своју? Зар не мучи, зар не исмева вакрслог Христа професор, учитељ који учењем својим богоборачким изгони Бога из душе ученика својих? Зар не срамоти Христа, зар не пљује вакрслог Христа сваки хришћанин који је само по имениу хришћанин? Зар овај град, овај самохвални Сион, чији је храм увек пуст, не исмева вакрслог Христа? Не распиње поново вакрслог Господа?

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом ијумана јеромонаха Рафаила

ДВАДЕСЕТ ТРЕЋА НЕДЕЉА ПО ПЕДЕСЕТНИЦИ
Исвети вел.муч. Мина, свети краљ Стефан Дечански
и преј. Теодор Студиј, св.муч. Виктор и Стефанија
Лк. 8, 26 - 39, (зач. 38); Јн. 15, 17 - 27; 16, 1 - 2, (зач. 52).
Еф. 2: 4-10 (зач. 220); Дај. 12, 1 - 11, (зач. 29).

архијепископ Јован Шаховској
ПРИЧА О ЗЕМЉИ ГАДАРИНСКОЈ

Јер Исус зајовједи духу нечишћом да изађе из тог човјека.

Зади дух је добио супротно од онога што је молио. Он је хтио да Исус оде од њега; али он сам је морао да бјежи од Лица Исусовог.

Прије него што се замислимо над тим, за њега мучитељним, а за нас радосним догађајем, зауставимо своју пажњу на неке карактеристичне црте човјека опсједнутог бјесовима. У чему се манифестовало дејство зле сile у њему? – Прије свега, огромно унутрашње оптерећење и тежина, неко страшно беспокојство, безразложна узнемиреност је владала тим човјеком, тјерала га је да бјежи од људи, да их се боји и да их мрзи. Живјети у гробовима-шипиљама њему је било мање мучно, него у кућама, са људима. Огромна физичка сила се буквально улијевала у опсједнутог, и чинила га способним да се бори против неколико људи истовремено и да чупа и цијепа чврсте окове. Као и многи, нама савремени,

злим духовима опсједнути људи, гадарински паћеник је посједовао ненормалну снагу. Одсуство духовне снаге, силе Божије, у њему је било надомијештено нараслом силом плоти.

„У здравом тијелу здрав дух“, – говоре мудраци човјечији, и да у ту истину вјерују нагоне људе који више од свега цијене своје тјелесно здравље... Лажна је то мудрост! На примјерима демонима запосједнутих људи и свих нераскајаних грешника, који су физички потпуно здрави, али се духовно налазе готово у паклу, види се да физичка снага и здравље не обезбеђују здравље човјечијем духу. Та се истина такође потврђује и чињеницом да су многи свеци, који су на земљи живјели скоро као анђели, били слабог физичког здравља, и неријетко сав свој живот проводили у болестима и тјелесним страдањима. Физичко здравље не олакшава духовни живот, али му не прави ни препреке, ако не прелази у господарење плотског начела над духовним. У случају

са опсједнутим човјеком, несумњиво, одсуство духовног начела је омогућило такво неприродно пројављивање начела физичког.

У жељи да сачувaju човјека од самоубиства, које покушава сваки бјесовима опсједнут човјек, добри људи су га свезали ланцима и веригама, нехотице тим умноживши његове патње. Али он је покидао све окове и побјегао у пустињу. „И тјераше га ђаво по пустињи“.

Од Господа нам је дата заповест о љубави према људима, према нашим ближњима. Да ли они нас воле, за то нема потребе да се бринемо. Треба да се бринемо о томе да ми завољимо. Деце моја! Хитајте да чините добро! Немојте се штедети у добним делима! То је оно што ће пре нас поћи у вечни живот, и што ће нас сачекати када будемо напуштали земљу.

архимандрит Јован Крстјанкин

Зли духови, који желе да погубе човјека, вуку га у усамљеност. Ако, пак, усамљеност за њега може да буде спаситељна, они ће га вући на градске тргове, на забаве и весеља, на распуштено многословље са познаницима; зваће га на нездрживу активност међу људима, инспирисаће га на „велика дјела“... А човјека, за којег је управо општење са људима, пружање њима помоћи или добијање помоћи од њих спаситељно, духови који се противе воли Божијој ће тјерати да бђежи у пустињу, да се сакрива у „подземље“, о којем је тако дубокоистинито говорио један велики руски писац... Осамљеност бјесовска – није Божије пустињаштво; оно не ослобађа човјека од његове самости, него – напротив – најекstremnije на површину изба-

цује ту грешну човјекову самост. Далеко не свим монасима бива корисно пустињаштво, јер је оно духовно много одговорније, оно од човјека захтијева потпуно отказивање од својег „ја“ и непрестано стојање пред горњим свијетом.

На основу тога што је зли дух гонио опсједнутог у осамљеност, може се закључити да је несретнику била потребна управо помоћ од људи.

Али – колико је нас, којима

бива савршено неопходно барем привремено осамљење и макар само у нашој сопственој соби, а које зла сила тјера у немир празних дружења и пустих разговора. И ми не можемо испунити чак и такву лаку заповијед Спаситељеву, као што је „помолити се Оцу нашем у тајности“... Долази час вечерње молитве, а ми све блудимо срцем по свијету, по његовим брзопролазним интересима, и не користимо се погодном приликом, макар и кратког, али тако драгоценог, молитвеног осамљења.

Нека нам духовно мучење злим духовима опсједнутог човјека помогне да дубље познамо путеве нашег сопственог духовног живота. Тако ћемо и јаче повјеровати да та његова мучења нису била узалуд.

Зли дух се увијек радује не-

мирном и метежном друштву, где људе може да омађијава честољубљем и да у њима развија све могуће страсти; где може управљати масама, давати им своје идеје, сугерисати и уливати им свој дух. Али он се весели и свакој повучености човјека, свакој неблагодатној усамљености човјечије душе. Пријатно му је када што даље заблуди овцу која се одвојила од стада. И када нахрани своју глад том изопштеном овцом. Може ли ишта бити горе – од неблагодатног осамљивања човјечије душе! У том душевном осамљивању крију се многи злочини и сва самоубиства. Због тога је исповијест тако мрска злодуху, не, чак, само пред Богом, него и пред човјеком, свештеником, зато што та исповијед – ако је она чистог срца – руши у човјековој души

ге, њима подобне страсти, човјека воде ка пресељењу у „подземље“, у којем дефинитивно гине и разлаже се у „себе“ затворена душа, душа заробљена својим самосним преживљавањима.

Велико благо и спасење за та-ку душу се налази у раскривању себе пред свјетлошћу Божијом. Излазак ка Богу за ту душу јесте и њен излазак у Божији свијет, то је и њен излазак ка људима – браћи својој, ради добијања помоћи од њих, и ради служења њима.

Како је дубок живот и како су велике тајне душе човјечије! Са-мо Слово Божије до краја про-ниче у њих.

Гадаринског опсједнутог зли дух је гонио у пустињу, мислећи да ће осамљење у пустињи на њега дјеловати дефинитивно

На све начине треба да се трудимо да сачувамо мир душевни и да се не узнемирајамо због увреда и жалости које нам други наносе. Зато свакако треба да се трудимо да обуздавамо гнев и, помоћу пажње, ум и срце да сачувамо од недоличних покрета. Због тога жалости и увреде које нам други наносе треба подносити хлад-нокрвно и научити се таквом расположењу духа да се то што нам други чине не дотиче не само нас, него ни других. Вежбање у томе може човековом срцу да прибави тишину и претвори га у обитали-ште Самога Бога.

свешти Серафим Саровски

зид – или ђаволске гордости, или страшљиве осамљености – и изводи је на свјетлост Божију.

Све страсти и сви гријеси човјечији неодољиво вуку ка неблагодатном осамљењу душе, ка њеном моралном и психичком солипсизму.

Мржња, гордост, презир (кћерка нискости), високомјер-ност, љеност, бездушност и дру-

смртоносно, као што је оно за многе било... Али Господ је ишао не само по селима и гра-довима, да би спасао оне који гину; Господ је ишао и у пустињу. Он – Творац Свега, Који свуда Јесте, Божанством Својим свуда јавља и Човјечанство Своје. Јер Његово Човјечанство је-сте Његова љубав према човјеку.